

معاون رئیس جمهور و سازمان برنامه و بودجه کشور:

در یک نقطه عطف تاریخی برای بازسازی اقتصاد کشور قرار داریم

معاون رئیس جمهور گفت: در یک نقطه عطف تاریخی برای بازسازی اقتصاد کشور قرار داریم.

به گزارش تسنیم، سید حمید پورمحمدی، معاون رئیس جمهور و رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور با بیان اینکه اقتصادها را بعضی از نقاط عطف تاریخی می‌سازند و شکل می‌دهند، گفت: اکنون در یک نقطه عطف تاریخی قرار گرفته‌ایم و در حال جنگ بزرگی هستیم. تاریخ نشان داده که بعضی از کشورها از این نقطه عطف برای ریل گذاری درست اقتصاد خود

سر مقاله

حمایت معیشتی از خانوارها

فاطمه عزیزخانی/ اقتصاددان

● یافته‌ها نشان می‌دهد که بر اثر شوک جنگی، هر کشور با چند بحران به‌طور همزمان روبرو می‌شود: افت تولید و آسیب به صنایع مادر، جهش تورمی، افزایش بیکاری، تضعیف قدرت خرید خانوار و کمبود منابع مالی. اما نکته مهم این است که اقتصاد ایران در قبل از جنگ هم در شرایط مساعدی قرار نداشت؛ به‌نحوی که بنگاه‌ها با فشارهای مالی، کمبود مواد اولیه، بی‌ثباتی ارزی و سقوط تقاضا دست‌وپنجه نرم می‌کردند. بسیاری با ظرفیت پایین فعالیت می‌کردند و بخشی در آستانه تعطیلی قرار داشتند. بازار کار نیز با گسترش مشاغل موقت و غیررسمی و کاهش فرصت‌های رسمی در شرایط حساسی قرار داشت و بر اثر فشارهای تورمی، قدرت خرید خانوار نیز نقش‌های آخر را می‌کشید.

آغاز جنگ، ضربه‌ای مضاعف بود و حملات گسترده به زیرساخت‌های کشور، از راه‌ها و پل‌ها تا صنایع مادر، شرایط را به‌شدت شکننده‌تر کرد. اختلال در حمل‌ونقل و شبکه‌های انرژی، زنجیره تامین را به‌هم ریخت، هزینه‌ها را بالا برد و صادرات و فروش داخلی را کاهش داد. این فشارها به‌سرعت به بازار کار منتقل شد: تعدیل نیرو در بخش رسمی شدت گرفت و مشاغل غیررسمی که پیش از آن هم ناپایدار بودند، یکی پس از دیگری از دست رفتند. تصور این شرایط میزان اهمیت مداخله دولت و توجه به نوع مداخله و اولویت در تصمیم‌گیری را نشان می‌دهد. تجربه کشورهای مختلف (کویت پس از ۱۹۹۱، لبنان در ۲۰۰۶، اوکراین پس از ۲۰۱۴، کره جنوبی دهه ۵۰، کرواسی دهه ۹۰) نشان می‌دهد که دولت‌ها معمولاً در این شرایط در سه لایه مشخص مداخله و اقدامات اجرایی داشته‌اند:

الف. تثبیت فوری با هدف جلوگیری از سقوط معیشت و فروپاشی عرضه کالاها؛ اساسی: اقدامات مبتنی بر کنترل دسترسی به کالاها (غذا، دارو و انرژی)، ایجاد «شبکه توزیع اضطراری»، حمایت نقدی غیرنقدی هدفمند برای دهک‌های پایین و واردات کالاها ضروری با ارز ترجیحی کوتاه‌مدت (فقط در ماه‌های اولیه) و تثبیت انتظارات تورمی با سیاست‌های پولی درست.

ب. حفظ حداقلی تولید با هدف جلوگیری از تعطیلی بنگاه‌های کلیدی: اقدامات پیشنهادی در این خصوص شامل تنفس مالیاتی، وام سرمایه در گردش با نرخ ترجیحی، طراحی بیمه ضرر جنگی و جبران بخشی از خسارت برای واحدهای کلیدی (به‌ویژه در زنجیره تامین غذا و انرژی) بود.

ج. چرخه احیای تولید پس از ثبات نسبی: احیای تولید به‌عنوان سومین اقدام با هدف ایجاد اشتغال و جلوگیری از رکود عمیق انجام گرفت و در این خصوص آزادسازی نسبی قیمت‌ها همراه با حمایت هدفمند، برنامه بازسازی زیرساخت، جذب سرمایه داخلی و خارجی، اصلاحات مالی و پولی برای جلوگیری از تورم پایدار از مهم‌ترین اقدامات بودند. همچنین برای تامین مالی این اقدامات، دولت‌ها از روش‌هایی نظیر جابه‌جایی بودجه (قطع یا تعویق پروژه‌های عمرانی غیراستراتژیک، کاهش هزینه‌های کم‌اثر دولت و افزایش کارایی نظام مالیاتی بدون افزایش نرخ) استفاده از ذخایر استراتژیک (حراج محدود ذخایر کالاهای اساسی برای کنترل قیمت و تامین بخشی از هزینه‌ها)، اوراق جنگ، کمک‌های خارجی و انتشار محدود پول مشروط به بازگشت سریع آن از طریق فروش کالاهای یارانه‌ای و کنترل شده و فقط برای تامین سبد ضروری استفاده کردند.

شواهد نشان می‌دهد که بر اثر جنگ رمضان، خانوارها از چند جهت در معرض آسیب هستند: افزایش تورم و کاهش قدرت خرید، تعدیل نیرو و بیکاری و احیاناً دسترسی و تامین کالاها. نکته مهم این است که خانوار را نمی‌توان منفک از بنگاه در نظر گرفت؛ چراکه احیای بنگاه و خط تولید یعنی احیای درآمد خانوار و کاهش تورم. بنابراین در همزمانی حمایت از خانوار و بنگاه تردیدی نیست. اما در شوک‌های «عرضه‌ای» و تورمی (مثل جنگ)، انتخاب نوع حمایت بسیار مهم است؛ حمایتی که همزمان هم قدرت خرید خانوار را نگاه دارد و هم اینکه بنگاه اقتصادی را به چرخه تولید برگرداند. خب بدیهی است که در این شرایط تکمیل آمار و اطلاعات از تعداد خانوارها و بنگاه‌های آسیب‌دیده و دست‌نبدی بر اساس شدت آسیب بسیار مهم است. در دست‌نبدی خانوارهای آسیب‌دیده، سرپرست خانوار بیکار یا شاغل (در بخش خصوصی یا دولتی رسمی یا غیر رسمی)، تعداد افراد تحت تکفل، نوع دهک درآمدی و در دست‌نبدی فعالیت‌های اقتصادی توجه به‌شدت تخریب، تعداد شاغلان، ارتباط پسین و پیشین با سایر فعالیت‌ها و زنجیره ارزش، تغییرات تقاضا و نوع منطقه و... است. این مجموعه اطلاعات به سیاست‌گذار در اتخاذ درست نوع سیاست حمایتی کمک می‌کند.

اما سوال اصلی این است که در شرایط کمبود منابع، راه‌های تامین مالی چیست؟ به نظر می‌رسد اولین گام، مدیریت هزینه‌های بودجه کشور و به‌عبارتی جابه‌جایی بودجه‌ای با کاهش هزینه‌های کم‌اثر دولت و حذف هزینه‌های بودجه‌ای غیراستراتژیک است. همچنین استفاده از ظرفیت مردمی در تامین مالی خرابی‌های جنگ و انتشار اوراق قرضه ملی و منطقه‌ای می‌تواند یکی از این پیشنهادها باشد. ساختار این اوراق می‌تواند یا به‌صورت خیریه‌ای عمل کند یا در قالب اوراق گام در سطح ملی و منطقه‌ای باز طراحی شود.

نکته پایانی عرض بنده این است که فارغ از اینکه حجم و گستره این آسیب‌ها چقدر است و اینکه سیاست‌های بازسازی و حمایتی ما چه باید باشد؟ اولویت‌ها کدام است؟ اکنون زمان آن رسیده است تا نگاهمان را تغییر دهیم و این مرحله را به‌عنوان پنجره فرصت بازسازی مجدد اقتصاد ایران ببینیم. چراکه تجربه آلمان و ژاپن نشان می‌دهد که شوک‌های بزرگ می‌توانند ساختارهای ناکارآمد را کنار بزنند و مقاومت گروه‌های ذی‌نفع را در هم بشکنند و امکان اصلاحات بنیادی را فراهم کنند. بنابراین مدیریت درست و موثر این مرحله که من آن را شروع صفر اقتصاد می‌نامم، می‌تواند نگاه جامعه را مثبت‌تر و اعتماد عمومی را بیشتر کند. جمع‌بندی آخر اینکه اگر یک کشور پس از یک بحران با شوک وارد مرحله بازسازی شود، خود جنگ یا شوک، فرصت نیست؛ اما بازسازی پس از شوک می‌تواند فرصت اصلاحات ساختاری یا شروع صفر اقتصادی باشد.

دادستان عمومی و انقلاب مرکز استان کرمان:

اشد مجازات در انتظار عامل تیراندازی میدان آزادی کرمان

سازد.

دادستان کرمان در ادامه از همکاری و هوشیاری مردم شریف کرمان تقدیر کرد و گفت: امنیت عمومی خط قرمز نظام جمهوری اسلامی ایران و دستگاه قضایی کشور است و هرگونه تهدید علیه آرامش جامعه با واکنش سخت و قانونی مواجه خواهد شد.

دادستان عمومی و انقلاب مرکز استان کرمان از برخورد قاطع، سریع و قانونی با عامل تیراندازی اخیر در میدان آزادی این شهر خبر داد و تأکید کرد: دستگاه قضایی در مواجهه با هرگونه اقدام تروریستی و تضعیف‌کننده امنیت اجتماعی، به هیچ وجه ممانعت نخواهد کرد.

به گزارش ایرنا به نقل از پایگاه اطلاع‌رسانی دادگستری کرمان، مهدی بخشی بیان کرد: فرد ضارب که در روزهای گذشته اقدام به تیراندازی و ایجاد ناامنی در میان شهروندان کرده بود، از عناصر وابسته به گروه‌های معاند خارج از کشور است.

وی تصریح کرد: با دستور قضایی و تلاش‌های شبانه‌روزی سربازان گمنام امام زمان (عج)، عامل تیراندازی در میدان آزادی شناسایی و بازداشت شده و سلاح مورد استفاده در این اقدام تروریستی نیز کشف و ضبط شده است. بخشی با تأکید بر حفظ امنیت عمومی و آرامش جامعه اظهار کرد: دستگاه قضایی استان کرمان با هوشیاری کامل و رویکردی قاطع، اجرای اشد مجازات را برای عامل این اقدام تروریستی در دستور کار دارد.

وی خاطرنشان کرد: هیچ فرد یا گروهی مجاز نیست امنیت و آسایش مردم را مورد تهدید قرار دهد و با اهداف دشمن‌پسند، فضای عمومی شهر را متشنج

سخنگوی معاونت رفاه و امور اقتصادی وزارت تعاون کار و رفاه اجتماعی:

۸۶ میلیون و ۹۰۰ هزار نفر از جمعیت کشور مشمول دریافت کالابرگ هستند

دریافت‌کنندگان یارانه نقدی حدود ۷۱ میلیون و ۵۰۰ هزار نفر برآورد می‌شود. به عبارت دیگر، دامنه شمول طرح کالابرگ حدود ۱۵ میلیون نفر بیش از جمعیت یارانه‌گیران نقدی است.

۲۰ فروردین آخرین مهلت ثبت نام جاماندگان بود

وی درباره افراد جامانده از ثبت نام کالابرگ اظهار کرد: مهلت ثبت‌نام برای دریافت کالابرگ یک میلیون تومانی تا ۲۰ فروردین تعیین شده بود و بر اساس این توضیح، افرادی که تا این تاریخ درخواست خود را ثبت کرده‌اند، امکان استفاده از اعتبار سه ماه نخست به همراه اعتبار فروردین را خواهند داشت.

زنگنه خاطرنشان کرد: علاوه بر این، اعتبار کالابرگ مربوط به فروردین نیز تا پایان اردیبهشت‌ماه قابل استفاده خواهد بود؛ لذا افرادی که پس از ۲۰ فروردین و تا دهم اردیبهشت برای دریافت کالابرگ ثبت‌نام کنند، تنها از اعتبار همان ماهی که ثبت‌نام می‌کنند بهره‌مند خواهند شد و دیگر مشمول دریافت اعتبار ماه‌های گذشته نخواهند بود. به بیان دیگر، اعتبار کالابرگ دی، بهمن و اسفند برای این گروه قابل دسترسی نخواهد بود.

تمدید مهلت استفاده از شارژ کالابرگ‌های قبل از ۱۴ اردیبهشت

سخنگوی معاونت رفاه و امور اقتصادی وزارت تعاون همچنین از تمدید مهلت استفاده از اعتبار کالابرگ خبر داد و گفت: مهلت استفاده از اعتبار سه ماه نخست طرح تا ۱۴ اردیبهشت تمدید شده است، بنابراین افرادی که هنوز از اعتبار دی، بهمن و اسفند سال گذشته استفاده نکرده‌اند، می‌توانند تا این تاریخ برای خرید کالاهای مشمول طرح اقدام کنند.

سخنگوی معاونت رفاه و امور اقتصادی وزارت تعاون کار و رفاه اجتماعی با بیان اینکه مهلت ثبت‌نام برای دریافت جاماندگان کالابرگ تا ۲۰ فروردین ماه تعیین شده بود، تأکید کرد: افرادی که تا این تاریخ درخواست خود را ثبت کرده‌اند، امکان استفاده از اعتبار سه ماه نخست به همراه اعتبار فروردین را خواهند داشت، اما کسانی که از ۲۰ فروردین و تا دهم اردیبهشت ثبت‌نام کنند، فقط اعتبار همان ماه را می‌گیرند.

ایمان زنگنه در گفت‌وگو با ایسنا، درباره آخرین آمار مشمولان طرح کالابرگ گفت: بر اساس آمارهای اعلام‌شده، در مجموع حدود ۸۶ میلیون و ۹۰۰ هزار نفر از جمعیت کشور مشمول دریافت کالابرگ شده‌اند، این در حالی است که تعداد